

igjennem disse vilde være givet et Middel til, at den simple Mand lettere kan ernære sig selv, altsaa et Middel til at hjælpe paa det communale Fattigvæsen, at de maae hjælpe til ved at indestaae for Capitalen, og jeg har derfor tænkt mig, at, hvis Capitalen skulde tabes, skulde —

Formanden: Jeg maa dog anmode det ærede Medlem om at komme tilbage til Lovforslaget.

Sonne: Det skal jeg gjøre. Jeg vilde kun have sagt, at saa skulde Communen og Staten dele Tabet. Den ærede Formand minde mig om, at jeg skulde komme tilbage til Lovforslaget. Dette gaaer jo ud paa at oprette en Anstalt til Forsorg for Alderdoms og Døds Skyh, og jeg troede, at det ikke laa udenfor Ordenen at omtale de Midler, hvorigjennem en saadan Sikkring kunde staffles tilveie. Jeg vilde da henstille til det Udvalg, som forimeentlig bliver nedsat, om det ikke var muligt ogsaa ad denne Veie og igjennem det fælles Lovforslag at komme den Tanke, som Lovforslaget søger at gjennemføre, til Hjælp. — Førrend jeg slutter skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa et eneste Punkt. Der staaer nemlig i § 13, at der omkring i alle Kjøbstæder skal oprettes mindst eet Ind- og Udbetalingssted, og at den Mand, der har med det at gjøre, skal optræde som Forretningsfører for Anstalten. Jeg vil haabe, at derunder forstaaes, at denne Forretningsfører kan aflutte Indtrædelser i Foreningen, at han kan modtage Anmeldelser, at man kan tegne sig hos ham, thi ellers er ikke Alt opnaaet, som jeg mener Lovforslaget burde naae med Hensyn til Letheden for den menige Mand ved at indtræde i Anstalten; men jeg maa, som sagt, antage, at Meningen med Forretningsføreren Ansættelse virkelig er den, at man hos ham skal kunne tegne sin Livsforsikring.

Madvig: Jeg er bange for, at Thinget begynder at blive utaalmodigt, da Tiden er saa langt fremrykket, og jeg skal derfor søge at fatte mig kort. Jeg er ikke enig i den hele Betragtning af Lovforslaget, som det ærede 8de

Kongevalgte Medlem (Andræ) gjorde gjældende, men der var ganske vist Meget i hans Foredrag, som fortjener at lægges paa Hjerte. Naar han advarede meget stærkt imod at udstrække Statens Indgriben for vidt, er jeg allerede bange for, at i alt Fald det Foredrag, som vi hørte af den ærede sidste Taler, just ikke skal tjene til at gjendrive ham, forsaavidt det nemlig antydede, at man skulde gaae endnu videre, og, for at støtte den her foreslaaede Alderdomsforsørgelsesanstalt, skulde blande sig ind i Oprettelsen af Foreninger for billige Indkjøb af Livsforsørgelsesmidler. Dette Sidste er vistnok et smukt Formaal, men lad Communerne i saa Henseende gjøre deres Pligt, og lad os ikke drage Staten altfor meget ned i saa smaa og specielle Anliggender, i hvilke den fornødne gode Styrkelse og Omhu og den virkelig gavnlige Udførelse dog maa beroe paa de locale Kræfter. Men jeg skal vende tilbage til Hovedsagen. Det ærede 8de kongevalgte Medlem gjorde opmærksom paa det Betænelige i den Garanti, som Staten paatager sig for saadanne Anstalter, og han henviste i saa Henseende til Exempler fra Fortiden. Nu tror jeg vel, at man kan bygge noget sikkrere paa den Kundskab, som man for Tiden har opnaaet til den Slags Forhold, og paa de Beregninger, som man nu seer sig istand til derom at anstille, end man kunde det paa den af ham omtalte Tid, men hans Foredrag maatte alligevel meget stærkt bringe En til at spørge: Er det foreliggende Lovforslag saaledes redigeret og formuleret, at det er tilstrækkeligt betryggende for Rigsdagen, naar den skal paabyrde Staten den Garanti, som derigjennem skal stables? Men naar der spørges herom, saa kan jeg rigtignok ikke nægte, at det forekommer mig, at der paa flere Punkter i samme er meget væsentlige Mangler tilstede, og at der ved det lægges Mere i Finansministerens Haand, end der godt kan og bør lægges i denne. Det første af disse Punkter er saaledes den foreslaaede Directeurs Stilling. Denne Directeur vil aabenbart blive meget indflydelsesrig, men der er dog et Spørgsmaal i saa Henseende, som ikke med et eneste Ord er berørt i Lovforslaget, og det er hele Spørgsmaalet om Directeurs Indflydelse paa Anstaltens Capital-